

בפני כבוד השופטת יהודית צור – סגנית נשיאה

העותרת: 1. התנועה לחופש המידע (ע"ד) מס 580425700

ע"י ב"כ עוה"ד - דורי ספיבק

המשיבים: 1. משרד התקשורת
2. משרד ראש הממשלה

ע"י ב"כ עו"הד - רחל וזנר
מפרקליטות מחוז ירושלים.

פרוטוקול

ב"כ העותרת:

אחרי שקראתי את התשובה אני אף יותר משוכנע באינטרס הציבורי לחשיפת המסמכים של חברות הסלולאר והאינטרנט. קראתי את הספר 1984 שבה דובר במדינה שלא יכולת לדעת בשום מקום באם המדינה עוקבת או מקליטה את דבריך, נדמה לי שיש למדינה היום איזשהו סוג של צינור שכזה שאמנם לא מאפשר האזנת סתר אך הוא כן מקבל, כפי שהדגשנו בעתירה, קבלת נתוני תקשורת, דהיינו נתונים הן לגבי הטלפונים הסלולארים שכל אחד ואחד מאיתנו מפעיל והן לגבי המחשבים שכל אחד מאיתנו משתמש. מכתב התשובה עולה כי מאותם מסמכים המדינה פרשה צינור בין חברות הסלולאר והאינטרנט לבין המחשבים שלה. לדוגמא זה מאפשר אולי למדינה בכל רגע ורגע לאתר את המיקום של כל אחד ואחד מאיתנו שמחזיק פלאפון נייד. כאשר אני אומר המדינה, ציינתי במפורש שלא מדובר רק בשב"כ אלא גם לכאורה גם שירות השב"ס, צה"ל גם המשטרה וגם המוסד, כל הנספחים האלה מציינים כי זה מאפשר את העברת המידע אל גורמים אלה. חברתי טוענת שבעצם מדובר רק בצינור טכני, עצם הפעלה

הצינור / "ברז" דבר זה לטענתה קבוע בחוקים אחרים ואיננו קבוע באותם נספחים. אבקש להסביר שגם אם בעצם מדובר רק בחיבור טכני, אזי קיים חשש לניצול. העתירה הוגשה לאחר שכתב חדשות ערוץ 10 דרוקר שהוא פעיל בתנועה, ואליו הגיע מידע כי גורמי מדינה יכולים לקבל את המידע הזה מבלי שאף אחד בצד של חברות הסלולאר/אינטרנט בכלל מודע כי נמשך המידע. יתכן כי מידע זה לא מדויק, אז זה מה שנמסר לנו. ברור שכמו כל צינור שבקצהו יש ברז, אדם כלשהו צריך לפתוח את הברז. יתכן כי לצורך פתיחת הברז יש צורך בסמכות חיצונית. הציבור צריך לדעת כי הברז קיים ובידי מי הגישה אליו ובידי מי האפשרות לפתוח, לשני דברים אלה יש אינטרס ציבורי לדעת. הצד השני הוא שאני לא מבין מה החשש לפגיעה כלשהי בביטחון המדינה מידוע הציבור, לרבות חברי הכנסת שדנים בעצם ימים אלה בהסדרת הנושא של גישת המשטרה לנתונים שונים שנמצאים אצל חברות הסלולאר, לומר לחברי הכנסת מה המצב של היום. חברי הכנסת דנים ארוכות באם להעביר לידי המשטרה מאגר מידע של כל מספרי הטלפון, דהיינו מאגר כזה שבאמצעות מס' הטלפון יהיה ניתן לדעת מי האיש, קיים ויכוח גדול בכנסת. נדמה לי שמהדברים שהבאנו בעתירה ואנו מבקשים לדעת באם הם נכונים או לא, שלא קיבלנו הכחשה מהמדינה, דומני כי הנתונים האלה כבר נמצאים בידי גורמים במשטרה, זה דבר מדאיג שמצריך לפחות ידיעה של הציבור, לאחר הידיעה של הציבור, יכול להתפתח דיון ציבורי בשאלה עד כמה נכון בשיטה המשפטית ובמדינה שהזכות לפרטיות היא חוקתית, תתן למס' גורמים. אנו מדברים לזכויות חוקתיות – חוק לפרטיות שקבועה בחוק היסודי כבוד האדם וחירותו, אנו מדברים על זכות הציבור לדעת ובחופש הביטוי, גם הם זכויות חוקתיות וקריטיות במדינה דמוקרטית. בנוסף אנו מדברים על סוג של הסדרים ראשוניים, עצם העובדה שהמדינה פרשה את אותו חיבור ויכולה למשוך את המידע, בעיניי מרשתי זה דומה או כמעט זהה למצב שהמדינה הייתה נניח שמה מיקרופון או מצלמה בבית שלי או של אחר, כאשר מישהו היה מבקש רק לברר האומנם יש למדינה את אותו מיקרופון מצלמה, כפי ששמו במזרח גרמניה, התשובה שהייתה מתקבלת היא שמדובר רק בעניין טכני, ואף אחד לא אמר כי מישהו עושה שימוש במצלמה. אם היה דיון על כך, זה במקום אחר. השאלה המרכזית לדעתנו היא האם המדינה יכולה לגשת למידע הזה בלי לבקש רשות או לקבל הסכמה ושיתוף פעולה מצד בעל תפקיד בחברות הסלולאר/אינטרנט, דהיינו בידי מי המפתח, זו השאלה המרכזית כאן. השאלה הנוספת היא האם לכל מפקד תחנת משטרה למשל, לכל קצין בדרגה כזו או אחרת בצה"ל יש את האפשרות לגשת למידע הזה. ברגע שהמידע נמצא על המסופים מול כמה אנשים, גם אם אני אאמין לחברתי שנעשים מאמצים לכך שלא יעשה שימוש לרעה במידע הזה, קיים חשש. חברתי הפנתה לחוק מסמך של השב"כ, לא ראיתי שהיא הפנתה לסעיף מקביל שמאפשר למשטרה, צה"ל או לכל השאר. עצם העובדה שלשב"כ יש זכות להאזנת סתר ללא צורך בצו, כחוק. זה ידוע לכולם, אין פגיעה בחוק אך יש דיון ציבורי סביב עניין זה. יתכן שיוס

אחד שהכנסת תחשוב לשים איזונים ובלמים, לגבי שאר רשויות החוק, לא ראיתי הפנייה לכך. נכון שמתנהל דיון בכנסת, אך כעת זה רק דיון.

ב"כ המשיבים, לשאלת בית המשפט:

סעיף 13 בעצם אומר שעל פי בקשה של שר כלשהו ניתן להוציא הוראה כזו, שר לביטחון פנים, שר הביטחון או ראש השירות. יתכן והטעות הייתה שרשמתי אותם כדוגמא. זו אינה דוגמא, זה משקף את המצב שהנספחים הוצאו לבקשת ראש השירות, ז"א על פי הסעיף בחוק יכול לבקש הוראות כאלה כל שר אחר כפי שמפורט שם, אך המצב נכון להיום שמי שביקש את הנספחים זה ראש השירות, וזה לשימוש השב"כ, לכן מקור הסמכות שאנו מדברים כרגע על הנספחים הספציפיים, נספחים אלו הוצאו לבקשת ראש השירות, כאשר הסמכות שניתנת לשב"כ היא אכן בחוק השב"כ. אמרתי לדוגמא כי גם חוק האונת הסתר חל על השב"כ, אנו מדברים על נתוני תקשורת. בצורה חד משמעית הנספחים האלו הוצאו לבקשת ראש השירות ולכן הסמכות שעליה אנו מדברים היא הסמכות בסעיף 11 לחוק השב"כ. כל שר יכול – באם היה מבקש, מדברים על נספחים ספציפיים. כל שר יכול לבקש נספחים כאלה. שר יכול לעשות את זה רק כאשר יש חוק שמקנה סמכות לאותו גוף לקבל נתוני תקשורת, למשל המשטרה היום, המצב קצת מבובל, יש את סעיף 43, ועם התקדמות הטכנולוגיה רצוי לחוקק חוק בחקיקה ראשית. שירות השב"ס גם בהצעת החוק הזו. ברגע שאין חוק שמסמיך לא ניתן לקבל הוראות, היכולת שלנו היא רק מול חברות הסלולאר, כאשר יש סמכות על פי דין אנו יכולים להפעיל את הצינור-העניין הטכני, הטכנולוגי. אך זה לא מקנה את הסמכות למי שאין לו. ברגע שהנקודה הזאת ברורה, אזי למעשה אני חושבת שאין ידיים ורגליים לעתירה, היא לא רלוונטית.

אנו מדברים על הנספחים הספציפיים שהוצאו לבקשת ראש השירות, כאשר משתמשים בהם זה על פי סמכות חוק השב"כ. שאלה שניה שאמר חברי, מבחינת מה זה אומר ובידי מי המפתח, המפתח היא בראש השירות, סעיף 11 מקנה את האפשרות, לאחר שמתחברים לקבל את האינפורמציה, דבר זה דורש אישור של ראש השירות, זה לא דבר של מה בכך. יש על כך פיקוח ע"י היועץ המשפטי, ע"י רה"מ ועל ידי ועדת הכנסת, אשר דורשת דו"ח על השימוש. השימוש הוא על פי החלטת ראש השירות עם הדיווחים הקבועים בחוק. החברה לא יודעת על השימוש, לא נדרשת פניה בכל פעם לחברות. לפעמים זה נדרש באופן דחוף. בנושא זה אין הדגש על אופן דחוף (להבדיל מהאונת סתר). שיקול הדעת של החברות בכל מקרה ספציפי לא יתכן מבחינה טכנית ולא מבחינת שיקול הדעת, כל הרעיון הוא בזה שאין להם את שיקול הדעת, חברות הסלולאר לא יכולות למנוע את השימוש. יש התחברות שהשימוש בה נעשה על פי חוק, כפי שמוסדר, בצורה ברורה, על ידי היתר של ראש השירות. כאן בעצם הטענה של חברי, הוא התייחס שאין סמכויות שניתנות בדין, בעצם הנספח שלנו עם חברות הסלולאר ללא פיקוח, לא

זה המצב. המצב הוא שיש סמכות מסודרת ומפוקחת. ראש השירות צריך לעמוד בתנאים שקבועים בחוק. על פי היועץ המשפטי של השירות, אשר מפנה לסעיף 11 לחוק השב"כ המסייג את השימוש במאגרים, מפנה לסעיף קטן ג' – מצטטת. ראש השירות אמר לפעול על פי חוק ויש חזקת תקינות שכך קורה. הסעיפים האלה, סעיף 13 לחוק התקשורת וההוראות לא נותנות סמכות למי שאין לו. הדרך היחידה היא על פי היתר של ראש השירות, הדבר דרוש לשירות לצורכי מילוי תפקידם, זה מוגדר בסעיף 7ב' לחוק השב"כ – מצטטת. המציאות שמדברת על הצעת החוק, גם המשטרה ויתכן ונדרשת לקבל נתוני תקשורת, כעת מנסים לערוך הצעת חוק שתיתן סמכות שבסופו של דבר יהיה ניתן להשתמש בה. כרגע המשטרה פועלת על פי סמכות.

ב"כ העותרת:

אני שמח על ההבהרות של חברתי, חשוב להבין שהמידע הזה לא מגיע לגורמי ביטחון נוספים, דבר שלא היה ידוע לנו במועד הגשת העתירה. על אף דברי חברתי, אבקש מבית המשפט לעיין בנספחים, מדובר בעניינים רגישים שברגישים, והחשש בפגיעה לא מידתית, ניצול לרעה בזכות פרטיות בעינה עומדת, גם שמדובר בנספחים שהותקנו על פי בקשת ראש השב"כ בלבד, גם השב"כ צריך להיות כפוף לביקורת, לא כל דבר שקשור לשב"כ צריך להיות באופן אוטומטי חסוי, יש לציבור זכות לדעת דברים מסויימים, חלק מהדברים נאמרו, וטוב שכך. באם בית המשפט יעיין בנספחים, אבקש לשים לב לאינטרס הציבורי שעל הפרק ולכללי האיזון, האם ניתן להענות לבקשה שלנו ולחשוף פרטי מידע נוספים. אני מדבר על הסדרים כלליים, למרות שבארה"ב ארגונים כמו שלנו מתעקשים לקבל מידע ספציפי על היקף, מי הגורמים ועוד. אנחנו הגבלנו את הבקשה שלנו, קראנו לה "סמכויות כלליות", יתכן ויש ויכוח ביני לבין חברתי על ההגדרות המשפטיות. שמענו מחברתי שצדקנו בעתירה במובן שלא רק צריך צו שיפוטי שמופנה לחברת הסלולאר לקבל מידע, גם ראש השב"כ שנותן את ההוראה לא צריך ליידע את חברת הסלולאר. לא צריך לדווח בכל מקרה ומקרה אלא רק באופן תקופתי.

ב"כ המשיבים:

אין דיווח פרטני, יש דיווחים כללים פעם לתקופה של אחת לשלושה חדשים. יש כללים, אך הם חסויים ואמסור אותם בדלתיים סגורות. הטענה של חברי שאין פיקוח, יש פיקוח. אך לדון מה רמת הפיקוח היא לא כאן, יש חוק. חברי יכול לפנות לבג"צ. נדרשת עתירה אחרת לעניין זה. אנו בעתירה על חופש מידע על קבלת נספחים, יש פיקוח. חברי חוזר ואומר שהציבור לא ידוע, החוק גלוי, אשר אומר כי השב"כ יכול לקבל נתונים, יש את חוק התקשורת. הכל גלוי, מה שלא גלוי זו הדרך שעושים את זה, שאגב לא חשנה לציבור כלל, אין שום אינטרס איך עושים את זה, אך ההיפך, יש אינטרס לא לגלות. הדבר מפורסם בחוק וברישיונות של חברות הסלולאר וציטטתי אותן. מה יותר מזה הציבור צריך לדעת, הציבור כן יודע, זה לא נעלם.

בהסכמת ב"כ העותרת, הדיון ממשיך בדלתיים סגורות (פרוטוקול הדיון במעמד צד אחד יופקד בכספת בית המשפט)

ב"כ העותרת:

אחד הנספחים הוא מס' האנשים בחברות הסלולאר שעוברים סיווג בטחוני. אני תושב שיש חשיבות ציבורית לדעת אם מנכ"ל חברת סלקום למשל צריך להיות בעל סיווג גבוה או לא, או לפחות כמות בעלי התפקידים. החברות האלה בעיני הן חברות פרטיות, ככל שהן הופכות להיות חברות מדינתיות, זה עניין לדיון ציבורי. נבקש לקבל אמירה שמלמדת אותנו קצת יותר על כך שהמדינה אוהזת קצת יותר בנתונים. בית המשפט צודק בכך שיש הסמכה גבוהה מאוד בחוק התקשורת, ההסמכה הזו היא זו שהדאיגה אותנו ושצריך לוודא שמה שהותקן על פיה הוא ככל הניתן ידוע לציבור. הייתי מעדיף אם בית המשפט בכל זאת יתן פסק דין ולו קצר שאומר שרק השב"כ עושה שימוש בדברים האלו ושהנתונים האלה לא עוברים לגורמי שירות אחרים. נבקש התייחסות גם לנספח השני.

ב"כ המשיבים:

מידע שקיים, אין סיבה לחזור עליו. ברישיונות זה מופיע : אני מפנה לסעיף 15 בכתב התשובה – מצטטת. כמו כן אני מפנה לסעיף 13 ב3 שמתייחס באופן ספציפי לכך. העניין לא סודי, הוא מופיע בחוק, הנספח עצמו הוא בהחלט סודי וזה הוסבר בדיון בדלתיים סגורות.

ב"כ העותרת:

לאור האמור בתשובת המדינה ולאור הדיון שהתקיים במעמד צד אחד, שבו השתכנע בית המשפט כי בנספחים מפורטים עניינים טכניים בלבד, ולאור הצהרות ב"כ המדינה לפרוטוקול, אני מקבל את המלצת בית המשפט למשוך את העתירה. אני מבקש לציין כי מחיקת העתירה נעשית בכפוף לזכותי לחזור לבית משפט זה בעתירה נפרדת בעניין הנספח העוסק בסיווג בעלי תפקידים, לגביו נותרה מחלוקת בין הצדדים. מוסכם כי הצדדים שומרים כל אחד על טענותיו בעניין זה.

ב"כ הצדדים:

בכפוף להסכמה המפורטת לעיל, מוסכם כי העתירה תמחק ללא צו להוצאות.

פסק דין

בהתאם להסכמה אליה הגיעו הצדדים כמפורט בפרוטוקול, הנני מורה על מחיקת העתירה.
אין צו להוצאות.

ניתנה היום, 05/11/07 במעמד הצדדים.

יהודית צור – סגנית נשיא

קלדן: נתנאל לוי